

Процес моделювання в сфері формування державних адресних та комплексних молодіжних програм

Гавловська А.О.

ХДУ

На сучасному етапі розвитку суспільства та науки не можливо уявити сферу людської діяльності, в якій би не застосовувався метод моделювання її системи. Зокрема, моделювання в сфері молодіжної політики дозволяє зробити суттєвий крок в бік кількісних оцінок і кількісного аналізу результатів формування та реалізації державних адресних та комплексних молодіжних програм [3].

Дослідження процесу формування державних адресних та комплексних молодіжних програм за допомогою методу моделювання потребує зосередження уваги на методиці цього дослідження, оскільки використання правильної методики виключає можливість пошуку вдосконалення процесу формування державних адресних та комплексних молодіжних програм, а також сприяє вдосконаленню шляхів їх реалізації [1].

Для теоретичного обґрунтування процесу моделювання у сфері формування державних адресних та комплексних молодіжних програм необхідно визначити: 1) поняття «ідеальна (змістовна) модель державної молодіжної програми», як кінцевого результату процесу моделювання; 2) метод моделювання; 3) етапи процесу моделювання.

Ідеальна (змістовна) модель державної молодіжної програми – це умовний об'єкт дослідження, образне відображення реальної державної молодіжної програми, що достатньою мірою повторює істотні для цілей конкретного моделювання властивості модельованого об'єкту або прототипу і опускає несуттєві властивості, в яких він може відрізнятися від прототипу. Така модель державної молодіжної програми є: теоретико-аналітичною, тобто такою, яка призначена для наукового дослідження механізму [3] формування державних адресних та комплексних молодіжних програм та динамічною, в якій відображається процес зміни об'єкта у часі[3].

При створенні ідеальної (змістовної) моделі державної молодіжної програми застосовується метод моделювання — це конструювання моделі на основі попереднього вивчення об'єкта, визначення його найбільш суттєвих характеристик, експериментальний і теоретичний аналіз створеної моделі, а також необхідне коригування на підставі одержаної інформації.

Під моделюванням розуміється процеси як побудови, так і вивчення та застосування моделей. Воно тісно пов'язане з такими гносеологічними категоріями, як абстракція, аналогія, гіпотеза та іншими: процес моделювання обов'язково включає й побудова абстракцій, і висновків за аналогією, і конструювання наукових гіпотез. Головна особливості моделювання в тому, що це метод опосередкованого пізнання з допомогою об'єктів-заступників – моделей [1].

Процес моделювання включає три елементи: суб'єкт, об'єкт дослідження, модель, що відображає відносини суб'єкта, що пізнає і пізнаваного об'єкта.

Перший етап побудови моделі припускає наявність деяких знань про об'єкт-оригінал – державну молодіжну програму. Пізнавальні можливості моделі пояснюються тим, що модель відображає (відтворює, імітує) які-небудь істотні особливості державної молодіжної програми. Модель не повинна бути тотожною з оригіналом (тоді вона перестає бути моделлю), так і в разі надмірного у всіх істотних відносинах відмінності від оригіналу. Таким чином, вивчення одних сторін модельованого об'єкта здійснюється ціною відмови від дослідження інших сторін. Тому будь-яка модель заміщає оригінал лише в строго обмеженому сенсі. З цього випливає, що для однієї державної молодіжної програми може бути побудовано декілька "спеціалізованих" моделей, які концентрують увагу на певних сторонах державної молодіжної програми або ж що характеризують її з різним ступенем деталізації [5].

На другому етапі модель державної молодіжної програми виступає як самостійний об'єкт дослідження. Однією з форм такого дослідження є проведення "модельних" експериментів, при яких свідомо змінюються умови функціонування моделі та систематизуються дані про її поведінку. Кінцевим результатом цього етапу є безліч сукупність знань про моделі.

На третьому етапі здійснюється перенесення знань з моделі державної молодіжної програми на оригінал державної молодіжної програми. Процес перенесення знань проводиться за певними правилами. Знання про моделі повинні бути скоректовані з урахуванням тих властивостей державної молодіжної програми-оригіналу, які не знайшли відображення або були змінені при побудові моделі державної молодіжної програми [5].

Четвертий етап - практична перевірка знань, що були одержані за допомогою моделі державної молодіжної програми та їх використання для побудови узагальнюючої теорії об'єкта, його перетворення або управління ним.

Враховуючи те, що моделювання - циклічний процес, то за першим чотирьохетапним циклом може наступити другий, третій і т.д. При цьому знання про досліджуваній об'єкт (державну молодіжну програму) розширюються і уточнюються, а вихідна модель державної молодіжної програми постійно вдосконалюється. Недоліки, виявлені після першого циклу моделювання, обумовлені малим знанням об'єкта або помилками в побудові моделі, можна виправити в наступних циклах.

Характерними етапами моделювання є: визначення мети, складання плану дослідження, формулювання проблем, побудова моделі, перевірка моделі, реалізація результатів дослідження [1].

Отже, моделювання державних адресних та комплексних молодіжних програм-це дослідження молодіжних програм на їх моделях-аналогах; побудова та вивчення моделей державних адресних та комплексних молодіжних програм з метою отримання пояснень та прогнозування результатів їх реалізації.

Список використаних джерел:

1. Етапи моделювання. // Освіта України: Інформаційний центр. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://osvitadnopr.dp.ua/modelyuvannya-zadach/2/>

2. Заєць О. С. Моделювання процесів прийняття рішень в управлінні соціально-економічними системами [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.ek.uccu.org.ua/ek3.htm>
3. Класифікація моделей Освіта України: Інформаційний центр. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://osvitadnepr.dp.ua/modelyuvannya-zadach/1/>
4. Панчук А.М. Концептуальні моделі у державному управлінні: методи та засоби [Електронний ресурс] // Державне управління: теорія та практика. - 2006. - № 2.
5. Панчук А.М. Методи та інструменти моделювання управлінських процесів. // Державне управління: теорія та практика Електронне наукове фахове видання / Адреса доступу до ресурсу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/DUTP/2007-1/txts/07pammup.htm>
6. Пілунський І.В. Моделювання територіальної соціально-економічної еволюційної системи [Електронний ресурс] // Державне управління: теорія та практика. - 2005. - № 2. - Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/DUTP/2005-2/>
7. Федорчак О.В. Проектний підхід як інноваційний механізм державного управління [Електронний ресурс] // Державне управління: теорія та практика. - 2006. - № 1. - Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/DUTP/2006-1/>